

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Nytaars-Nat, (en Drøm)

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Nytaars-Nat, (en Drøm)", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 325. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_306_13-txt-shoot-idm107/facsimile.pdf (tilgået 13. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

325

Hølser ej jeg i mit Øyst,
Hvordan, under satlig Øyst,
Fædrene staar op berinde,
Vaagne i livsfalige Mind!

Winter-Storm og Hagl og Regn
Sufser, brusser over Jordens,
Men jeg stander som et Tegn
For en Blomster, Lid i Norden,
Mægte man mig med Foragt,
Rosenduft og Sommerpragt!
Ligegodt, naar den jeg fender,
Som har fået hvad jeg børper!

Nytaards-Nat,
(en Drom).

Hvad seer jeg! saa silbe!
Hvad skinner i Borgens,
Med Straaler saa milde!
Hvad er det i Morgen?
Hvem leger paa Strengene,
Der klinge saa sot!

(32*)

326

Hvad lñnes, som længe
I Hjertet var dødt!
Hvad seer jeg! bevæge
Sig Træerne hilst!
Kan Stjernerne blege
Saa male den Kvist!
Kan oldgamle Stamme
End vandse i Aabild!
O, haver den Flamme,
O, haver den Væld,
I Barmen forborgen,
Som livner og letter,
Om Midsinters Nætter!
Hvad er det i Morgen?

Hvad seer jeg! hvad banner,
Den yndige Gang!
Hvad varsler det Banner!
Hvad spaner vel din Klang!
Hvad seer du, mit Øie!
See Rosenborgs Glorie!
De lu i Glands.
See, Porten staaer aaben!
See, Dannemarks Vaaben,
Med Roser i Krands!
O, hvad mon dog heber

327

Den Gest, der bereber
Saa ført sig om Borg'en!
Hvad et det i Morgen!

*
Se nu, hvor sig samle
Gestalter i Gangen!
De synes mig gamle,
Og høie i Hængen,
Thi Dannebrog stibes
Saa mangen paa Bryst,
Og Hjertet vil mindes
Dem alle med Læst,
Men Diet maa sige,
At ei deres Lige
Paa Marken det faar.
O, toe jeg mig fryde?
Hvad skal det betyde,
At Kæmper opstaas!
Vel hørde jeg runge,
Gen Anglernes Tunge,
En gaadefuld Klæng
I Krad om de Dode,
Som Gravens brode,
Mens Huglene sang:
Om Skjold, der sig letted
I Musbe ved Ståv,

328

Og rank sig opretted,
I Lys af sin Grav,
Og hold sine Hælte
At folge sig brat,
Med Sværd under Hælte,
Om Midienat,
Og gæstede silbe
Saa faver en Borg;
Men ak, det var ilde,
Og spaed kun Sorg,
Kun Mord og ei Gilde,
Paa Fædrene-Borg!

Hvad ser jeg! hvem hører
I Porten sig hist?
O, se, hvor nu hører,
Den blomstrende Kvist!
Ja, staer for sin Dronning,
I ridderslig Pragt,
Ei Dannemarks Konning,
Med Sværdet paa Bagt;
Ak, vist er det Fare,
Se Kæmper, i Skare
Med funkende Sværd!
Nu fort de fremstride,
Ak, mon de vil scribel!

329

Hvad spører denne Færd!
Opstaa nu de Døbe,
For Borgen at øde!
O Nee!
For længer jeg ser!
Et Skridt, og de mades,
Skal blomstre, skal ødes
Den hellige Borg!
Ak, Klangen hædanner,
Og Himmelens graaner,
Ak, Angest! af Sorg!
Alt Maanen bag Skej!
Ak Stjerner! I Spej!
Saa luk dig, mit Die!
Og suk mod det Høie,
Mit Hjerte med Gru!
Udsuk dine Minder!
Thi Intet mig hindrer
Til Fædrens nu.
Mit Haab er med Stjernen udstukt,
Vær Hjerte, som Diet, tilslukt!
Ak, Stjernen jeg skued
Saa tit over Borgen,
Og tordes og luch,
Og leged med Sorgen,
Ak, den er nu slukket,

330

Gorsvundet bag Spej!
Omsonst har jeg sukket
I Kærlig og i Grye!
Ak, Kygtemænd var det, som giggled derude,
Hvoc Stjernen mig synedes en Dag at behude!
O Nee!
O, sig mig! hvad er det i Morgen!
Ak, skal jeg da see
Kun Gruus, hvor jeg fuede Borgen!
Skal Dobninger spøge derude,
Hvor nysodte Konger jeg saar!
Skal Natugten trodse og tube,
Hvor jeg horde Lærlerne flase!
Ak! Speil af de hensfænde Dage!
Min enste Lov, og min Trost,
Hvis Billeder dampede min Klage,
Dg gav mig blandt Sangerne Nest!
O, Speil som jeg hør i min Varm!
Skal aldeig nu meer du mig syde!
Skal over dig Staben jeg kryde,
Ak, kryde og knuse i Harm!

Hverledes! hvad varmer mit Die!
Hvi gjores mig Hjertet saa blødt!
Hvi banker det saa mod det Høie!
Hvad toner nu atter saa sodt!

331

O, det er si Dobningers Egd!
Oplad dig, mit Dje! o Fryd!
O, seel har jeg sovet? hvorlebes!
Der flammer, og Straalen udbrebes,
Se Gangene lysne i Glands,
Og nedbyde Engle til Hunds!
Hvorban? er det Nat! er det Morgen?
Hvad, Nat, nu da Sol stander op!
Og dog, en forunderlig Morgen!
Staaer Solen i Vester nu op!
O Jubell! o Fryd uden Magel!
Vær hilset, du Stjerner fra Kærl!
I Speilet jeg Nætter og Dage,
Har speidet din tonlige Fjord,
Nu straaler du klar over Børgen,
Nu mælde du Dagen i Morgen.

O Toner! I Klinge
Bidunderlig soda,
Sig hvor paa Binge,
Hvad nys var som dødt,
Ei siles, ei stedes,
Jeg kan i min Bræa,
Hvor Danmark gledes,
Der maa jeg og staar,
Stig, Kjortel, af Kisten!

332

Gorvinb nu din Sorg!
Nu vist for en Christen
Er Num paa den Borg,
Et Øde berinde,
Det Fader dog ei,
Ehi Troe og Kiærmind
Skal sikre min Bei,
O hor! hvilken Glædel
O! nu er det saadt,
Den Psalme de kæbe,
Den mindes jeg græbt,
Hvor saa det mon Klinge,
Der spørret man ei,
Med Bosse for Bringe,
En Præstemand Bei.

Det var ved Midnats-Lide,
Men Stjernen stræleb saa,
Som naar, fra Øster-Lide,
Man Solen seer opstaae,
Hvad har dog hen Drom at betyde!

Ieg gik, med Bog og Minde,
Mig i den Abildgaard,
I vintergrønne Linde

333

Det sang, som kerken slæer,
Hvad har dog den Drom at betyde!

Jeg gik til Borgens Sale,
Som, efter Fædres Skit,
I milde Morgen-Svale,
Til Kirke fort man gik.
Hvad har dog den Drom at betyde!

Paa hvide Malmers-Stene,
Der stod saa fin en Vogn,
Med grønne Palme-Grene,
I gammal Ridder-Dragt.
Hvad har dog den Drom at betyde!

Sig! hvad har du i Sindet?
Saa klang en Stemmes reen,
Jeg nærvned Bog og Minde,
Da bsied sig hver Green.
Hvad har dog den Drom at betyde!

I Gylde-Stykkes Klæder
Jeg Piger ni nu saae,
Som holdt i guldne Kjæber,
Tre Lover himmelblaas.
Hvad har dog den Drom at betyde!

334

"O, her mig, Piger midsel!

"O, har I Thysa kier,

"Dæk I af hennes Kjæbe,

"I himme ei min Fæd!"

Hvad har dog den Drom at betyde!

"Ja, elster du vor Mober,

"Dig vides skal din Bon,

"Sal ind og sei vor Broder!

"See Thysas yngste Son!"

Hvad har dog den Drom at betyde!

"Hvis Hjertet lun du prover,

"Dg. har ei Thysa kier,

"Da skælt for vore Lover!

"De hemme sluk din Fæd."

Hvad har dog den Drom at betyde!

Jeg gik, som Preest til Kirke,

Som Lam de Lover laae,

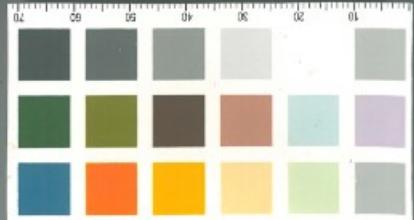
Igienem Danne-Wirkle

Tor Christendom vil gnae.

Hvad har dog den Drom at betyde!

I Ridder-Salen Helte

Paa Rad jeg staae saae,

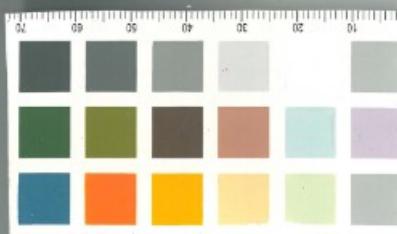

335

Med gylne Sværd ved Helle,
Og kapper himmelblaa,
Hvad har dog den Drom at betyde!

I Salen var for Dren,
Alt som et Kirkle Chor,
Men hvælvet høit som Skoven,
Med gyldent Ulter-Bord.
Hvad har dog den Drom at betyde!

I Choret stod en Throne,
Af Rav og Eisenbæn,
Paa Ulter laas en Krone,
Alt som en Edelsteen.
Hvad har dog den Drom at betyde!

En Konge, breed om Hærde,
For Thronen heilig sted,
Kong Christian den Fjerde,
I ham sig Hende lob.
Hvad har dog den Drom at betyde!

Han stod med Kæmpe-Maaler,
Som hist ved høien Mast, god og dåb,
Men nu et Hælte strælede,
Hvor færdum Diet brast.
Hvad har dog den Drom at betyde!

336

I Krebs af Dannede Kvinder,
En Bugge nu jeg saae,
Dens Kurv var af Kærminber,
Saa lyse, himmelblaa.
Hvad har dog den Drom at betyde!

Den var saa fabr at flue,
Kærminde: Kurven blaa,
Med gronne Palme-Bue,
Og gyldne Giengen smaa.
Hvad har dog den Drom at betyde!

I Buggen laa den Spæde,
Paa hvide Roser blødt,
Han drømte vist om Glæde,
Han smilte englesadt.
Hvad har dog den Drom at betyde!

En alderstejen Grue
Ved Hoved-Gjærdet sad,
Hon gennem Palme-Bue,
Nedstirred moderglad.
Hvad har dog den Drom at betyde!

Hil vore Dronning Thyre!
Den prude Dane-Dilis!

Hun stod for Danmarks Søge,
Hun avleb Danmarks Preis!
Hvad har dog den Drom at betyde?
Nu vaagnede den Spøde,
Slog op de Glugger blaa,
I hvilke Danmarks Glede
Man blinkte, tindte saaer,
Hvad har dog den Drom at betyde?
Kong Christian den Fjerde
Gik til den Blomster-Karm,
Med blandt høje Hørde,
Tog Buggen paa sin Arm.
Hvad har dog den Drom at betyde?
Nu boied Helte-Hællen
I Ring sig slux paa Staub,
Alt om et Oshe-Bælten,
Med Konge-Kilbe-Vand.
Hvad har dog den Drom at betyde?
For Altret saa jeg stände,
En Præstemand i Hvide,
Med hvidt og klaret Vand,
Med Asyn kilet og blidt.
Hvad har dog den Drom at betyde!

Han oyded Bispe-Kanben,
Med hvide Kors paa Rode,
Sik saa med Vog til Daaben,
Og smiled front og sode,
Hvad har dog den Drom at betyde?
Lifside veeg de alle,
Der han til Fonten gik,
Det var som Bisop Valer,
Med blidt forklaret Vile.
Hvad har dog den Drom at betyde?
Han læste sine Sonner,
Af gyldne Alterbog,
For Danmarks Konge-Sonner
Han bad med Bibel-Sprog.
Hvad har dog den Drom at betyde?
Ved Siden stod med Psalter,
Bisop Thomas vel bekjende,
Sang Amen, som for Alter
I Himlen, vel omtrent.
Hvad har dog den Drom at betyde?
"Kong Christian til Guds Urke,
"I bæret Thyras Son,

339

"Hvad Navn skal han nu bære,
"Med Danmarks Krone stion!"
Hvad har dog den Drom at betyde!

"Wil Gud, da Christjan-Grobe,
"Stal være Barnets Navn,
"En Christneet Grobe-Gode
"Eftætte Danmarks Savn."
Hvad har dog den Drom at betyde!

"Zeg dober, Christjan-Grobe!
"Dig i Guds Trilling-Navn,
"Til Korsets Frede-Gode,
"Til God for Danmarks Savn."
Hvad har dog den Drom at betyde!

Nu klang i Sal en Stemme,
En smellet Kempe-Rost,
Man kunde grande fornemme,
Den tolkede satlig Trost.
Hvad har dog den Drom at betyde!

"O Grelser i det Høje!
"Blessignet være du!
"Nu klarer sig vort Die,"

(23)

340

"Thi du kom os i Hu.
Hvad har dog den Drom at betyde!

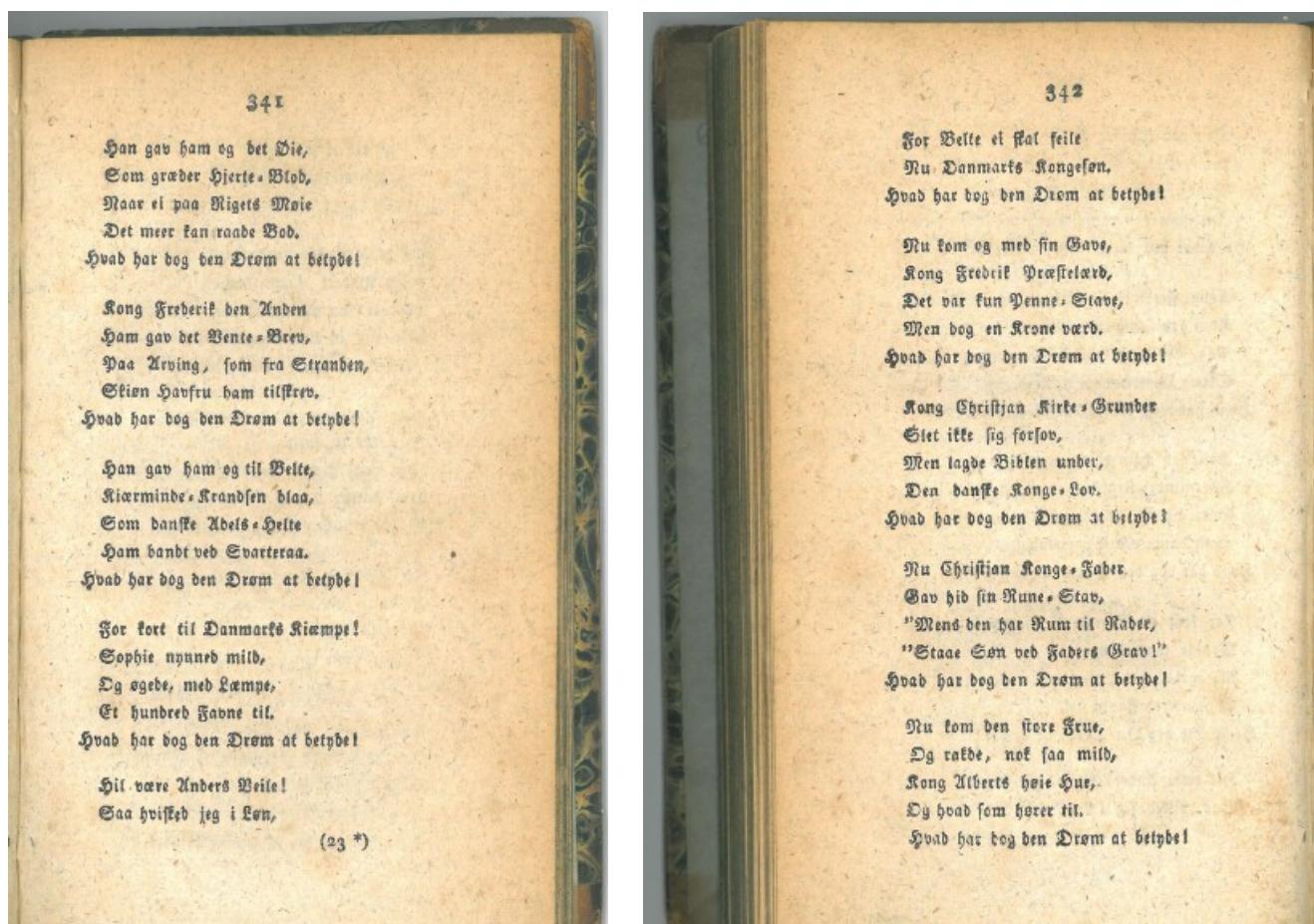
"Hil være Bisstop Balle!
"Den Ven af Skjoldung-Glob!
"Nu bobbe han os alle,
"I Grobe Fredegod!"
Hvad har dog den Drom at betyde!

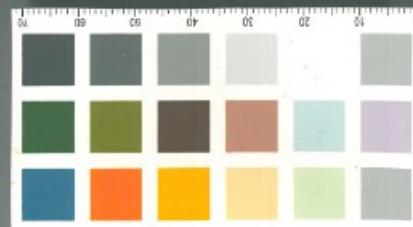
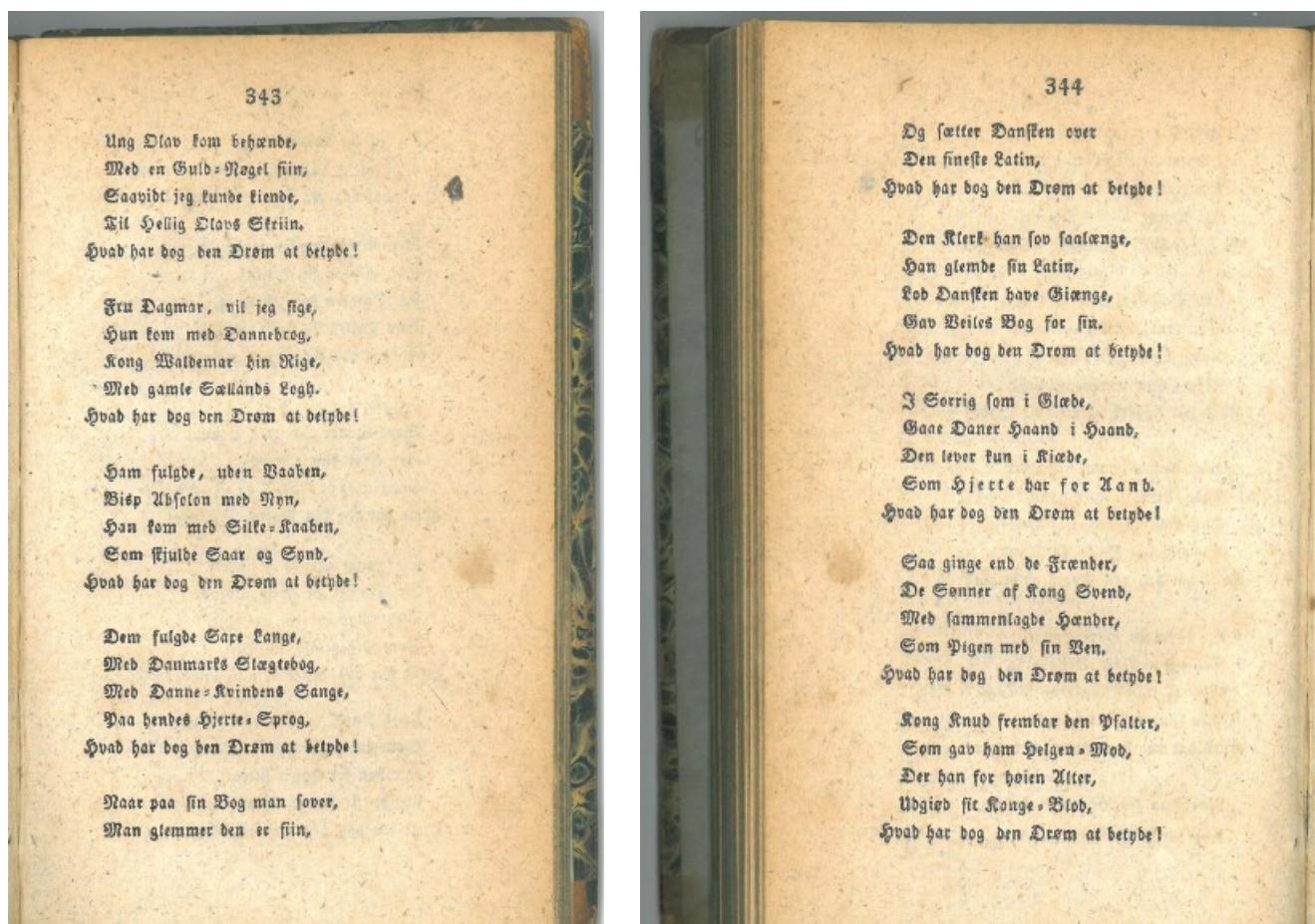
Paa Buggen under Thronen,
En Skær nu lagde hver,
Der lagde Bispen Kronen,
Og Christjan Spir og Sværd.
Hvad har dog den Drom at betyde!

En herlig Gabber-Gave,
Og Thomas Kingo var:
En Frugt af Yduns Have,
Møbmøsset, fin og klar.
Hvad har dog den Drom at betyde!

Hans Møber gav ham Nøglen,
Til Danne-Wirkels Leed,
Hans Gudfar gav ham Beilen,
Med Hængelaas berved.
Hvad har dog den Drom at betyde!

345

Den Broder ved hans Side,
Bar Bent, saa kiel og bold,
Han gav, som man kan vide,
Sit blanke Konge-Skjold.
Hvad har dog den Drom at betyde!

Nu kom, som lys i Taage,
Den ældste Kliddermand,
Vi har af Dannebraage:
Prinds Svend fra Iseland,
Hvad har dog den Drom at betyde!

Han gik alt med sin Broder
Med Erik Eiegod,
De havde, høer sin Moder,
Med samme Fader-Blod.
Hvad har dog den Drom at betyde!

Sit Sværd bob Svend nu faste
Sig over Herrens Grav,
Som Erik vilde giæste,
Kun med sin Palmerstav.
Hvad har dog den Drom at betyde!

Den kunde Jordkiesel dæmpe,
Den hvide Palmerstav,

346

Saa hvor en kristen Kæmpe,
Den stafsed Nøe i Grav,
Hvad har deg den Drom at betyde?

Dog hvem kan vel op tegne,
De Gaver, en og hver!
Hvem kan dens Rev beregne,
Hvis Gudmor Saga er!
Hvad har dog den Drom at betyde!

Han offred alle Helle,
Men Alt jeg saas ei grandt,
Dog gav ham Skjold det Beste,
Hvormed han Bjørnen bandt,
Hvad har dog den Drom at betyde?

"Noat dig en Son nu fodes,
"Da kæd ham Gredrik-Skjold!
"Da skal ei Stammen ødes,
"Ei Marken verde gold."
Hvad har dog den Drom at betyde!

Og saae jeg Gram frembare,
Guld: Kisken stor og svart,
Som gjorde Kæmpen Kre,
I Øster Sagen klæ,
Hvad har dog den Drom at betyde!

349

Paa Trappen op til Choret,
Jeg saae det Pergament,
Paa Trappe-Skriver-Bordet,
Stod Lime, Gløset vendt.
Hvad har dog den Drom at betyde!

Med Ringen paa min Finger,
Jeg fyndte mig derhen,
Det var som jeg fik Vinger,
Og Dødt stod op igien.
Hvad har dog den Drom at betyde!

Der kom en deiligt Pige,
Et Hjerte hun mig gav,
I Lignelse at sige,
Det var som klaren Rav.
Hvad har dog den Drom at betyde!

"Mit Navn du vilde vide,
Det seer jeg paa din Mund,
Men jeg det gode maa lide,
Du giechter end en-Stund.
Hvad har dog den Drom at betyde?

"Kald du mig kun Menglabe,
Idunna, Signetil!

350

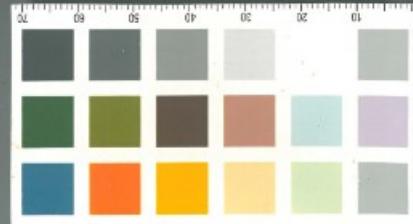
Kald mig kun Heliade!
Ja, kald mig havd du vil!
Hvad har dog den Drom at betyde!

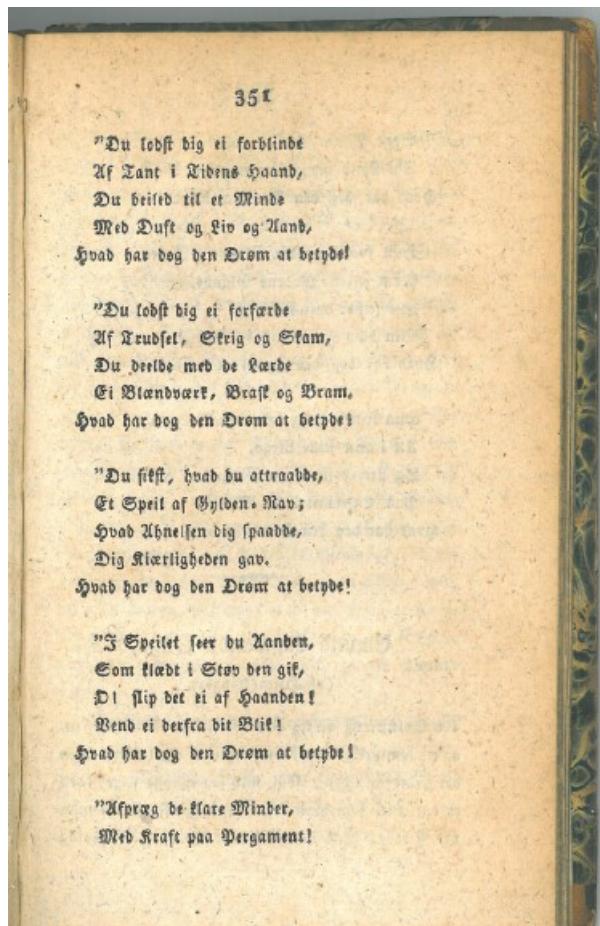
"Ved Nattetid du vanked,
Alt i min Borgsvang,
Paa Porten saa du banked,
Alt under Minnesang.
Hvad har dog den Drom at betyde!

"Du banked og du heiled,
Den hele lange Nat,
Din Lanbe Rude-Speilet
Optoed da saa brat.
Hvad har dog den Drom at betyde!

"Du heiled til mit Hjerte,
Lil Rav og roden Guld,
Du heiled til den Kerte,
Som lyser op af Muld.
Hvad har dog den Drom at betyde!

"Du heiled til de Blommer,
Hvis Legn paa Jis du saae,
Du heiled til den Sommer,
Som under Sneen laae.
Hvad har dog den Drom at betyde!

351

"Du løbst dig ei forblinde
Af Tant i Lidens Haand,
Du heisted til et Minde
Med Duf og Liv og Hånd,
Hvad har dog den Drøm at betyde!

"Du løbst dig ei forfarde
Af Trousel, Krig og Slam,
Du heerde med de Kårde
Gi Blændværk, Bræst og Bram.
Hvad har dog den Drøm at betyde?

"Du fikst, hvad du ottraabde,
Et Speil af Gylden, Mav;
Hvad Ahnelsen dig spaabde,
Dig Kierligheden gav.
Hvad har dog den Drøm at betyde?

"I Speilet seer du Landen,
Som klædt i Stov den gik,
Då Slip det ei af Haanden!
Vend ei derfea dit Blik!
Hvad har dog den Drøm at betyde?

"Afpræg de klare Minder,
Med Kraft paa Pergament!

352

See! Time-Glasset rinder,
Thi syned dig! Flu og prænt!"
Hvad har dog den Drøm at betyde!

Hun svantede, som Glands i Voven,
Som Aften-Robens Glands,
Der fester over Skoven,
Sin blaa Kierminde-Krands!
Hvad har dog den Drøm at betyde!

Hun svantede, jeg sad med Sorgen,
Alt i min stille Braa,
Dg stirred stift paa Borgen,
Paa Stjernen i det Blaa.
Hvad har dog den Drøm at betyde!

Emund Lagmands Saga,
(af Heimskringla).

At Svensterne aldrig have været sterke i Poessen,
er en temmelig almindelig antaget Sætning, men
det gader med den, som med saa mange slige, den
er omtrent, som man lager den til. Farstaar man
ved Poesse, hvad man vel bor: Syn og Skildring

